

ПЕРИЦА МАРКОВ

КРАТКЕ ПРИЧЕ

ЦИГЛА-ГРАВИТАЦИЈА

Сигурно. Друго не знам шта би могло бити.

Им'о сам око седам година. Још нисам ни прескочио праг 'ди ми лежо пупак, (а тамо је по свој прилици и ост'о), кад сам крен'о са матером да се пријавимо колико нам брашна треба до идуће жетве. А, и ја, да ето видим, како ми отац врше жито, ту близу, у шре – прекопута од тог места, ди смо се матер и ја пријавили за брашно. Мама је остала да се пријави, а ја одлазим код Вредини, 'ди је била вршалица. Отварам капију, она зврји, ја зверам горе, да видим ђалфера како ради. Он ради (увек је био вредан, за разлику од мене), и нешто ми маше одозгоре.

Вршалица брекће! Он виче! Цигла пада са вршалице!

И право мени на главу! – Стари калуп.

Е! Тако сам дрек'о, да ме чуо цео Фаркаждин. Од последица имам малко ћосаву, деформасту и чворновату главу, ако се не рачуна и моје накнадно лудирање.

Касније сам с'ватио. То – је – била – гравитација!–!

СЛИНАЦ И ПАУК

Према причи Стевана Момировог од Сланинареви из Сакула

На путу између села и града, сретну се Слинац и Паук. И вели Паук Слинцу:

– Ево идем пријатељу да живим у неко село, било које, само у граду више не! Ови у граду стално ми руше кућу. Не могу да се скрасим, ни ја ни фамилија, ни нико из нашег рода. Чуо сам од неких, што су очли раније у нека села, да можеш да се скрасиш и кућу да направиш. Кад приметете, приметете. Ал’ углавном, не. Кажу да је живот за пауке на селу много лакши. И да је = далеко боље!–

А Слинац каже Пауку:

– А ја бежим из села у град! Ови сељани не дају ми мира ни да се сакупим, а камоли да се скрасим и кућицу да направим. Не да ме издувају, него ме тресну о земљу! И не што ме тресну, него ме још и ногама изгазе и разбацају, тако да се и не видим! А у граду, чуо сам из поуздани’ извора, може лепо да се живи; и да можеш (мислим на нас Слинце), дуго и добро да поживиш по носевима. А кад хоће да те издувају, узму лепо марамицу, па издувају нос. Мараму лепо ставе у џеп. Кад оно, и лепо (кажу), и топло. Не могу ни да замислим! = Стра Божија и милина једна!–

И оде свако својим путем.

ПЕЦА РАБАЦИЈА

Не знам шта да кажем, ко сам, шта сам, и откуд се знамо. Ето, на пример, не знам дал’ сам ти каз’о, да сам радијо свашта по Банату и Србији брале. И у Ћуприји сам радијо, преко неке грађевинско-зидарске фирме, са Црнотравцима; а то ти је ваљда јасно!

Плату сам добијо, скоро нередовно. Шеф је им’о проблема са нама, са њим са другима,

а по свој прилици и са својима. Један син му очо у Америку, оженио се лепом црнкињом
 Из Охаја, а други очо за њим, да обоје возиду њи'ове камионе и велике шлепере. И он,
 и жена ће ускоро. Зото нас ваљда и не плаћа редовно, и нешто је нервозан, па се стално шета по градилишту, к'о прост.
 А ја ћутим и радим, шта ме брига. Ако не плате мени (мислим шеф и фирма), платиће
 другом. Тако то иде.
 Та ја имам, фала Богу, о'де у Банату, мале таљиге и коња Шаренца. Могу како 'оћу.
 Ал' треба ти проклети новаца. Чеку ме жена и деца.
 Не знам 'ди све нисам бијо. И радијо све и свашта, а највише о'де. И у Босну, и у Црну Гору
 сам радијо, и стек'о нека искуства, о мени и животу!
 Да не кажу после, како сам неког, не дај Боже оштетио!
 Нисам ваљда тол'ко неписмен и прост!

ЖИКА ТИЛОР И РАДА БЉУТАВИ

Жика Тилор је био чувени 'рамоникаш из Орловата, кав и наш Шабала из Фаркаждина,
 са правим дугметарама и црвеним или белим мехом. Знали су што нико није знао. Кажу
 Жика мало више. Звали су га баш код Њи' да свира, код овог, код оног, код сваког. Ретко
 је кога одбиј'о, сем ако се потрефи „свирка” у исти дан. Свир'о је Жика и по кућама, на њиву, на котарку, на ђубре, на таван, под шатру, у свињац и кокошињац, у 'отеле и мотеле,
 ал' ређе. И знаш шта. Лепо се живило! Ал' није потрајало. Случајно, сасвим случајно,
 једаред је набас'о, на не знам кога, и доживијо саобраћајку, само такву. Није био крив, ал'
 осећ'о је кривицу! Лично, мртво и депримирано. Тако је решијо да спакује кофере и правац за Америку. И није га било неко време. Кад се вратијо, а Жика дотеран. Беле ципеле, шешир, поша, одело 'оливудске боје и мало
 подгојен од беби бифова и њи'ових 'амбургера. Им'о је мантил бадем боје и обавезне
 цвикере за ужарено сунце. Кад га је отац вид'о, још је био жив, није га позн'о. Мислио је да
 је нека млада, па тражи момка за удај.

Иначе за његовог „неког” брата, кажу да је био опасан. Не знам, ко га је, и како поглед’о попреко у некој сеоској кафани; а овај се гост, сирома’ изгледа набацив’о певаљки.

Углавном, тај Жикин „неки” брат, скочи од астала, дође до Госта, и прекоље га, на мртво име и презиме, пред целом кафаном. И наравно добијо је робију. А што се Жике тиче, појављив’о се поново ту и тамо, вољно невољно, и свир’о непрестано. И тужне и веселе песме, а највише „Цајку”.

Ту га је изгледа шијо Рада Бљутави из Бечкерека, ал’ овај то никад није тео да призна.

МИЛОВАН АДАМОВ – МИЛЕ ОД БЕРАРОВИ ЗВАНИ ДЕЈКА ИЗ МЕЛЕНАЦА

Она, са којом сам се венч’о, ме је манула. И оне друге две са којима сам живијо, а нисам се венч’о, и оне су ме мануле. Имам и сина, који ме никад није звао.

Не жалим се. Око воде знам. Око ватре знам. Заистински. Имам и дипломе да радим, и као водоинсталатер и као противпожарац. Имам и чинове. Живим сам, ал’ свима излазим у сусрет. Додајем, радим, помажем. Некад за паре, ал’ углавном не. И тако. Сам себи полажем рачуне. Нема ту циле-миле. А кад боље размислим: – И од бољег има боље! И од горег има горе!–

Немам ништа ново, ни посебно. С времена на време, мењам одела и жене. Или, кад се откачим, ја запевам меленачким шоровима:

– Кад сам синоћ стиг’о кући
моји доручкују!–